

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van 15 juli 2002 betreffende de verscherpte loodsplicht voor vaartuigen in de Belgische territoriale zee en vaarwateren onder de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest - Principiële goedkeuring

1. INHOUDELIJK

1.1. Situering:

Door de jaren heen is gebleken dat in het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juli 2002 betreffende de verscherpte loodsplicht voor vaartuigen in de Belgische territoriale zee en vaarwateren onder de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest een aantal situaties, die zich op de werkvloer voordeden, niet voorzien waren. Het voorliggende ontwerp van besluit strekt er toe deze onvolkomenheden op te vangen en een aantal zaken te verduidelijken om misbruiken tegen te gaan en een veilige en vlotte afwikkeling van het scheepvaartverkeer te bewerkstelligen.

Bijkomend wordt een regeling uitgewerkt om te voldoen aan de actuele vraag om de LNG-bunkerschepen in de Vlaamse havens de mogelijkheid te bieden vrijgesteld te worden van de loodsplicht, indien zij het havengebied niet verlaten.

Het voorliggende ontwerp van besluit is afgestemd op het Scheldereglement. Het ligt in lijn met sommige bepalingen van het loodsgeldtariefstructuurbesluit (aanrekenen van specifieke prestaties en inzetten van loodsen op specifieke trajecten) en houdt tevens rekening met de door het scheepvaartbegeleidingsdecreet aangebrachte wijzigingen.

Als bevoegde instantie is de afdeling Scheepvaartbegeleiding van het Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust aangeduid omdat de verklaringen van vrijstelling van loodsplicht door deze afdeling reeds werden opgevolgd en uitgereikt.

Met het voorliggend ontwerp van wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juli 2002 worden tevens ook artikel 5 van het oorspronkelijk besluit van de Vlaamse Regering fundamenteel gewijzigd om voldoende rechtsgrond te creëren voor het Ministerieel Besluit dat uitvoering zal geven aan de procedurele en praktische aspecten verbonden aan de (algemene) verklaring van vrijstelling. Het nieuwe artikel 5/1 trekt die rechtsgrond door voor de nieuwe verklaring van vrijstelling voor LNG-bunkerschepen. Op

die manier kan het bestaande rechtskader (Besluit van de Vlaamse Regering – Ministerieel Besluit) behouden blijven en wordt voldaan aan de opmerkingen van de afdeling wetgeving van de Raad van State in haar Advies 50.073/1/V van 6 september 2011. De Raad van State stelde in haar advies over het in 2011 voorgelegde ontwerp van ministerieel besluit 'betreffende de toekenning van een verklaring van vrijstelling voor het nemen van een loods of het gebruikmaken van loodsen op afstand', dat strekte tot de vervanging van het ministerieel besluit van 20 juni 2005, immers vast dat sommige bepalingen, al hielden ze wel verband met de in die bepaling bedoelde aangelegenheden, moeilijk in te passen vielen in de aan de minister verleende delegatie, aangezien ministers niet beschikken over een algemene uitvoeringsbevoegdheid zoals de Vlaamse Regering die wel heeft op grond van artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Het ontworpen ministerieel besluit ontbeerde dan ook rechtsgrond op verschillende vlakken.

Het nieuwe ministerieel besluit van betreffende de toekenning van een verklaring van vrijstelling voor het nemen van een loods of het gebruikmaken van loodsen op afstand, dat de voorliggende wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering zal volgen, zal op die manier wel volledig inpasbaar zijn in de aan de minister verleende delegatie.

1.2. Artikelsgewijze bespreking:

Artikel 1:

In artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juli 2002 betreffende de verscherpte loodsplicht voor vaartuigen in de Belgische territoriale zee en vaarwateren onder de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest worden enkele wijzigingen aangebracht. Zo wordt de afdeling Scheepvaartbegeleiding van het Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust aangeduid als bevoegde instantie; en wordt er een definitie toegevoegd voor de gecommiteerde, LNG, LNG-bunkerschip, bijzonder transport en buitennormaal transport.

Artikel 2:

In dit artikel wordt artikel 2 van het voornoemde besluit, die het toepassingsgebied regelt, gewijzigd. Ook het lid betreffende het loodsen op afstand wordt aangepast aan de huidige werkwijze.

Artikel 3:

In artikel 3 van het voornoemde besluit, aangaande de van loodsplicht vrijgestelde vaartuigen, worden enkele actualisaties opgenomen. Bepaalde oorlogsvaartuigen worden toegevoegd, evenals schepen die in de Belgische territoriale zee de loodstrajecten doorkruisen, zonder een Vlaamse haven of ankerplaats aan te doen.

Artikel 4:

Dit artikel, die artikel 4 van het voornoemde besluit wijzigt, wordt geactualiseerd. In plaats van het woord "onthefing" wordt "vrijstelling" ingevoegd.

Artikel 5:

Artikel 5 van het voornoemde besluit regelde in algemene bewoordingen de verklaring van vrijstelling. De afdeling wetgeving van de Raad van State gaf in het Advies 50.073/1/V van 6 september 2011 aan dat de procedure voor het verkrijgen van de

verklaring van vrijstelling op niveau van Besluit Vlaamse Regering geregeld zou moeten worden. Enkel de praktische uitwerking hoort thuis in een ministerieel besluit. Bij deze wijziging wordt dit dan ook aangepast. Er wordt opgesomd welke specifieke procedures geregeld moeten worden in een ministerieel besluit, evenals de samenstelling van de examencommissie. Ook wordt de regeling van toepassing verklaard, niet enkel op het referentievoertuig, maar ook op de voertuigen van hetzelfde type voor hetzelfde traject.

Artikel 6:

Analoog aan het voorgaande artikel 5 wordt een artikel 5 bis ingevoegd, gezien de invoering van een verklaring van vrijstelling voor LNG-bunkerschepen.

Artikel 7:

In het artikel 6 van het voornoemde besluit wordt de verklaring van vrijstelling voor LNG-bunkerschepen ingeschreven en wordt de 'bevoegde autoriteit' vervangen door 'bevoegde instantie'.

Artikel 8:

De uitzonderingsmaatregelen in het artikel 7 van het voornoemde besluit worden geactualiseerd.

Artikel 9:

De uitzonderingsmaatregelen in het artikel 8 van het voornoemde besluit worden geactualiseerd.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Hoewel de toevoegingen/ wijzigingen inzake vrijstellingen van bepaalde voertuigen in principe wel een impact kunnen hebben op de inkomsten uit loodsgelden, wordt verwacht dat deze impact zeer beperkt zal zijn.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 30 april 2018 en is gunstig op voorwaarde dat de eventuele minderinkomsten worden gecompenseerd (punt 4 van het advies).

De minderinkomsten kunnen volgens de Inspectie van Financiën het gevolg zijn van (a) de uitbreiding van de vrijstelling van schepen tot 80 meter naar schepen tot en met 80 meter, (b) de gewijzigde voorwaarden voor voertuigen gebouwd voor het winnen of vervoeren van zand, baggerspecie of grind en/of (c) het voorzien van een vrijstelling voor oorlogsvaartuigen die behoren tot de Marinecomponent van de Belgische Strijdkrachten, de Koninklijke Marine of een bondgenootschappelijke zeemacht (punt 3.2 van het advies).

De verwachting is echter dat de minderinkomsten als gevolg van deze wijzigingen zeer beperkt zullen zijn omdat de wijzigingen zelf in de praktijk weinig zullen veranderen (bv. de wijziging van de vrijstelling voor voertuigen tot 80 meter naar een vrijstelling voor voertuigen tot en met 80 meter zal weinig tot geen nieuwe schepen onder de vrijstelling brengen) of omdat de wijzigingen feitelijk al breed in de praktijk worden toegepast. Het is immers zo dat de voorgestelde wijzigingen waarnaar de Inspectie van Financiën verwijst vooral zijn ingevoerd met de bedoeling het besluit van 15 juli 2002 betreffende

de verscherpte loodsplicht eensluidend te maken met de regels die hieromtrent van toepassing zijn op de Schelde, en m.n. het besluit vrijstelling loodsplicht Scheldereglement, en niet om als zodanig op die punten nieuwe regels in te voeren. Dit betekent dat de voorgestelde wijzigingen reeds van toepassing zijn op schepen die via de Schelde naar Antwerpen of Gent varen. Zo is bv. de voorwaarde dat vaartuigen gebouwd voor het winnen of vervoeren van zand, baggerspecie of grind niet voor andere doeleinden mogen worden gebruikt reeds opgenomen in artikel 2, 6° van het besluit vrijstelling loodsplicht Scheldereglement. Hetzelfde geldt met betrekking tot de vrijstelling voor oorlogsvaartuigen die behoren tot de Marinecomponent van de Belgische Strijdkrachten, de Koninklijke Marine of een bondgenootschappelijke zeemacht, dat is opgenomen in artikel 2, 6° besluit vrijstelling loodsplicht Scheldereglement. Overigens heeft de Inspectie van Financiën in haar advies zelf al aan dat een mogelijke budgettaire impact wellicht ook beperkt zal zijn (punt 3.2, laatste alinea).

Tenslotte wordt nog opgemerkt dat eventuele minderinkomsten naar verwachting ook (deels) gecompenseerd kunnen worden door een eventuele verhoging van het examengeld dat verschuldigd is om deel te nemen aan de bekwaamheidsproef. Deze eventuele verhoging is echter pas aan de orde bij de behandeling van het ontwerp van Ministerieel besluit dat in een volgende fase ter uitvoering van onderhoud besluit aan de minister, bevoegd voor het mobiliteitsbeleid, de openbare werken en het vervoer, zal worden voorgelegd.

Verder werd op volgende wijze gevolg gegeven aan de opmerkingen van de Inspectie van Financiën in de punten 3.1 en 3.2 van het advies:

- In artikel 6 van het ontwerp van besluit werd de voorwaarde dat LNG-bunkerschepen het havengebied niet mogen verlaten uitdrukkelijk toegevoegd;
- In artikel 5 werd een duurtijd van 5 jaar ingevoegd voor de benoeming van de voorzitter en plaatsvervangend voorzitter van de examencommissie en van de gecommitteerde en de plaatsvervangers van de gecommitteerde. Deze termijn van 5 jaar werd opgenomen naar analogie met artikel 3 van het MB vrijstelling loods van 20 juni 2005. Deze aanpassing werd ook ingevoegd in artikel 6, aangezien daarin een gelijkaardige bepaling is opgenomen;
- De definities voor de begrippen “bijzonder transport” en “buitennormaal transport” werden uit artikel 8 geschrapt en ingevoegd als punt 21 en 22 in de lijst van definities in artikel 1;
- Er werd een overgangsbepaling ingevoerd in artikel 10 van het ontwerp van besluit;
- Met betrekking tot de vaartuigen gebouwd voor het winnen of vervoeren van zand, baggerspecie of grind werd het woord “commercieel” geschrapt in de voorwaarde tot het bekomen van een vrijstelling.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 13 juni 2018.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

- a. personeel: het voorstel heeft geen weerslag op gebied van personeelsinzet.
- b. werkingsuitgaven: het voorstel heeft geen weerslag op de lopende uitgaven.
- c. investeringen en schuld: het voorstel heeft geen investeringen als gevolg.
- d. ontvangsten: het voorstel resulteert niet in bijkomende ontvangsten.
- e. conclusie: het voorstel heeft geen weerslag op de werking van de lokale besturen.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2017/392 van 20 november 2017.

Het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State is vereist.

Er is geen Reguleringsimpactanalyse vereist. JOKER is hier tevens niet van toepassing.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar principiële goedkeuring te hechten aan het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van 15 juli 2002 betreffende de verscherpte loodsplicht voor vaartuigen in de Belgische territoriale zee en vaarwateren onder de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest;
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor het mobiliteitsbeleid, de openbare werken en het vervoer:
 - 2.1. te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV);
 - 2.2. te machtigen te beoordelen of voornoemd advies aanleiding kan geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst;
 - 2.3. te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemd advies geen aanleiding geeft tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken,
Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn,

Ben WEYTS

Bijlagen:

- Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering
- Advies van de Inspectie van Financiën dd. 30/04/2018
- Begrotingsakkoord dd. 13/06/2018